

20 procent van de melkveebedrijven kampt met een structureel probleem

2016 in de lijn van 2015

Met ongewijzigde melkprijzen wordt 2016 een van de meest uitdagende melkjaren ooit. Twintig procent van de melkveebedrijven heeft een kostprijsprobleem, zo bleek op de erfbetredersstudiedag van Liba. Johan Achten: 'Wat we nu meemaken, is een inkomenscrisis in de melkveehouderij.'

tekst **Annelies Debergh**

Niels Achten:
**'2015 is
het slechtste
melkjaar sinds
mensenheugenis'**

Johan Achten:
**'De ambitie op
bedrijven is vaak
groter dan
het optimum'**

Waar op de erfbetredersstudiedag van advieskantoor Liba vorig jaar nog vaak de zon doorscheen, was de boodschap dit keer net zo somber als het weer buiten. 2016 is geen goed jaar voor de melkveehouderij en het is uitkijken naar beterschap op de melkmarkten, zo klonk het meermaals in Westerlo. Onder meer het effect van de superheffing eind 2015 weegt door op Vlaamse bedrijven. De helft van de bedrijven in het Liba-netwerk betaalde superheffing. 'Gemiddeld was dit 1,25 euro per 100 liter meetmelk, maar het varieert van 0,16 euro tot 6,50 euro per 100 liter melk', zei Niels

Achten, adviseur van Liba. Samen met de lage melkprijs zorgt dat voor lage financiële resultaten in het afgelopen jaar. '2015 is daardoor een van de slechtste jaren sinds mensenheugenis.'

Het einde van het melkquotumtijdperk zorgde overigens voor een groeispurt. 'Bedrijven telden 12 procent meer jongvee en koeien en de intensiteit steeg boven de 20.000 liter melk per hectare en 600.000 liter per arbeidskracht.'

Het ene bedrijf kan die groei beter omzetten in extra rendement dan het andere, stelde Achten. Maar ook in deze moeilijke tijd slaagt een aan-

tal melkveehouders erin om goede cijfers voor te leggen. Niels Achten: 'Bij een derde van de bedrijven ligt de kritieke opbrengstprijz onder de huidige melkprijs. Die bedrijven houden ook in deze tijd melkgeld over. Twintig procent komt nu echt in de problemen en heeft geen antwoord op deze crisis.'

De vooruitzichten op de melkmarkt blijven onzeker, al lijkt ook volgens Liba beterschap in zicht. 'De verwachting is dat richting het einde van het jaar vraag en aanbod van melk weer dichterbij elkaar komen te liggen.'

Kaasschaafmethode

Met een blik vanaf de andere kant van de wereld legde Piet Raedts, onderzoeker aan de Universiteit van Tasmanië, uit hoe melkveehouders in Oceanië crisisen doorstaan. 'Melkveehouders proberen het maximale uit hun bedrijf te halen.'

Raedts somde bekende termen als liquiditeitsplanning en de kaasschaafmethode op. Met dat laatste doelde hij op kostenbesparing op elk niveau. 'In moeilijke tijden geven veehouders soms te weinig geld uit. Ze managen het risico van geen geld uitgeven en schatten op voorhand de gevolgen in van te weinig bemesten of niet bekalken. Dat levert een kleine schade op, maar kost ook geen extra geld.'

Op basis van dat idee schat Raedts in dat de melkproductie in die regio gaat zakken. 'Voor het komende jaar verwacht ik dat melkveehouders minder gaan bijvoeren vanwege een tekort aan cashflow. Die productiedaling zou het herstel van de melkprijs kunnen inluiden.'

Inkomenscrisis

Johan Achten, directeur van Liba, focuste eveneens op de uitdagingen in crisistijd. Onder meer bufferopbouw kreeg aandacht. 'In Amerika wordt er steeds vanuit gegaan dat een melkprijscrisis ongeveer achttien maanden duurt. Liba neemt voor de bufferopbouw 750 euro per koe per jaar als norm.'

Excellente cijfers voorleggen kwam net als het cashmanagement ter sprake. 'Veelgemaakte fouten in de kasplanning zijn het inschatten van de melkprijsontwikkeling, de vervangingscijfers en de productie per maand. Welke kosten ze de komende maanden moeten maken, kunnen veehouders doorgaans wel heel goed inschatten.' Achten wees tevens op het belang van goede communicatie. 'Elke partner binnen een bedrijf hoort mee aan tafel te zitten. Veehouders moeten gestimuleerd worden om te communiceren, ook met hun leveranciers.'

De huidige melkprijscrisis noemde Johan Achten exceptioneel. 'Wat we nu meemaken is een inkomenscrisis. We krijgen nu volop af te rekenen met de volatiliteit van de zuivelmarkt.' In de toekomst blijft die wispelturige markt bestaan en bedrijven moeten zich daartegen wapenen. 'De melkprijs zal blijven fluctueren tussen het huidige niveau en 40 cent.' |